

RAPORT PRIVIND EVOLUȚIA LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMÂNIA ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ –2010–

Evoluția legislației naționale în 2010 cu privire la drepturilor omului

În anul 2010 au fost aduse o serie de completări, modificări legislației incidente în materia drepturilor omului, dar au apărut și au fost adoptate și noi măsuri legislative, ca urmare a obligației României, în calitatea sa de stat membru al Uniunii Europene, de a transpune acquis-ul comunitar în totalitate, cu respectarea termenelor stabilite, în vederea asigurării consolidării progreselor și reformelor realizate.

Astfel, teme precum egalitatea de tratament între femei și bărbați, combaterea sărăciei și excluziunii sociale, protejarea și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, dreptul la azil, fenomenul migrației și imigrației se regăsesc reglementate în decursul anului 2010, fie din nevoia de a completa și modifica legislația existentă în scopul îmbunătățirii acesteia, fie din nevoia de a reglementa noi situații apărute.

Anul 2010 reprezintă la nivel european **Anul european pentru combaterea sărăciei și excluziunii sociale**, iar în România acest fapt a avut efecte întrucât se dorește a se mobiliza cât mai multe persoane și instituții în lupta împotriva sărăciei dar și în acțiunile de promovare a incluziunii sociale. De asemenea se dorește și identificarea și, ulterior, aplicarea unor soluții concrete pentru a eradica sărăcia și a garanta incluziunea socială a grupurilor defavorizate.

Anul european este implementat în cele 27 de state membre U.E., precum și în Islanda și Norvegia. În România, organismul de implementare a programului este Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, iar ținta o reprezintă patru obiective majore: recunoașterea dreptului celor care trăiesc în sărăcie și sunt excluși social la o viață demnă și la un rol activ în societate; stimularea responsabilității comune și a participării la lupta împotriva sărăciei; promovarea incluziunii sociale și obținerea unui angajament politic care să ducă la acțiuni concrete de eradicare a sărăciei

și de combatere a excluziunii sociale, precum și asumarea acestor obiective de întreaga societate.

Prin **Ordonanța de Urgență nr.68/2010** au fost desființate o serie de instituții publice cu atribuții în domeniul drepturilor omului. Astfel, prin reorganizarea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale s-au desființat Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, cât și Institutul Național pentru Prevenirea și Combaterea Excluziunii Sociale a Persoanelor cu Handicap.

Activitatea acestor instituții fiind preluată de către Minister prin înființarea unor direcții specializate. Totodată, potrivit Ordonanței, în cuprinsul actelor normative în vigoare numele Ministerului va înlocui numele instituțiilor respective.

La **nivelul egalității de șanse între femei și bărbați** a fost adoptată *Hotărârea Guvernului nr.237/2010 privind aprobarea Strategiei naționale în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2010-2012 și a Planului general de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2010-2012.*

Ca și documentul strategic anterior, Strategia Națională în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2010-2012 își propune să răspundă prin măsuri și activități concrete situațiilor problematice care au fost identificate de-a lungul timpului pe anumite arii de intervenție specifice precum educația, piața muncii, viața socială, roluri și stereotipuri de gen, participarea la procesul de luare a deciziilor.

Din datele statistice existente la nivel național rezultă că, în continuare există disparități între femei și bărbați, în defavoarea femeilor la nivelul pieței muncii, a vieții sociale, a vieții politice și culturale.

Astfel, la nivelul pieței muncii încă persistă segregarea profesională pe sexe, în sensul că în anumite domenii de activitate economică sunt implicate preponderent femeile (domenii cum ar fi sănătatea, educația, administrația publică etc.). În timp ce alte domenii sunt dominate de bărbați (domenii cum ar fi industria grea, armata etc.). Această segregare profesională determină diferențieri de remunerare între femei și bărbați, având în vedere că domeniile puternic feminizate sunt mai prost plătite decât domeniile preponderent masculine.

Tot la nivelul pieței muncii se poate observa o diferență între rata de ocupare a femeilor cu cea a bărbaților. Această diferență se perpetuează în timp, astfel, dacă în anul 2004 rata de ocupare a femeilor cu vârsta cuprinsă între 15–64 de ani era de 52,1% mult mai mică decât cea a bărbaților cu aceleași vârste 63,6%, pentru anul 2007 se înregistrează tot o diferență considerabilă între sexe – rata de ocupare a femeilor (15–64 de ani) este de 51,7% față de cea a bărbaților 64,1%.

În ceea ce privește rata șomajului, se poate observa menținerea tendințelor existente pe piața muncii. Astfel, dacă în anul 2004 rata șomajului la femei era mai mică decât cea a bărbaților (6,9 la femei, față de 7,7%), în trimestru IV al anului 2007 se înregistra o diferență semnificativă între rata de ocupare a femeilor și cea a bărbaților (4,9% cea a femeilor comparativ cu 7,2% cea a bărbaților).

În domeniul participării la nivelul decizional a femeilor, se observă o disproporție clară între reprezentarea femeilor în structurile parlamentare și guvernamentale și cea a bărbaților de la aceleași niveluri.

Tot legat de acest domeniu, în luna octombrie 2010, executivul a aprobat un proiect de *Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.279/2005 privind ucenicia la locul de muncă* prin care se dorește să se ofere tinerilor posibilitatea de a obține formarea profesională de calitate care îi va pregăti pentru ocuparea avantajoasă a locurilor de muncă, să se promoveze oportunități de ocupare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, în condițiile în care acestea beneficiază de formare adecvată și câștiguri rezonabile, să contribuie la creșterea ocupării forței de muncă.

În această situație, angajatorului îi revin o serie de noi obligații conform cărora acesta trebuie să stabilească o persoană, care să coordoneze ucenicia la locul de muncă, numită coordonator de

ucenicie, să organizeze evaluarea pregătirii teoretice și practice a ucenicului, să suporte costurile evaluării și certificării formării profesionale prin ucenicie.

Prin această lege se consideră că se asigură intrarea ucenicilor pe piața muncii. Este considerată o lege flexibilă în concordanță cu prevederile Legii educației naționale, astfel încât în momentul în care sunt absolvite cele 9 clase obligatorii să se poată opta pentru o direcție educațională, una profesională sau încadrarea în muncă prin utilizarea prevederilor legii uceniciei.

Un alt obiectiv vizat de această lege este și creșterea gradului de ocupare și scăderea numărului șomajului în rândul tinerilor.

Referitor la **protecția socială**, amintim adoptarea *Legii nr.107/2010 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr.4/2010 privind reglementarea unor măsuri de protecție socială pentru anul 2010*¹ care a avut ca scop respectarea și ducerea la îndeplinire a acțiunilor prevăzute în Pachetul de măsuri al Guvernului României pentru stimularea creșterii economice și protejarea intereselor economice ale populației. Prin această lege se urmărește evitarea disponibilizărilor de personal prin reglementarea pentru angajatori a facilității de a nu plăti contribuțiile de asigurări sociale și impozitul pe venit aferent indemnizațiilor plătite lucrătorilor în perioadele de întrerupere temporară a activității, dar nu mai mult de 90 zile.

Prin această măsură de acordare a unor facilități angajatorilor se dorește menținerea forței de muncă activă pe piața muncii, în condițiile în care efectele crizei economice sunt estimate a se prelungi și la evitarea pierderii lucrătorilor calificați în domenii cu potențial de dezvoltare după reluarea creșterii economice.

În ceea ce privește **protecția familiei și a drepturilor copilului**, recent a fost adoptată *Hotărârea Guvernului nr.1007/2010 privind aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției familiei și a drepturilor copilului pentru perioada 2010-2012* prin care se aprobă diverse programe de interes național în acest domeniu, prin selecția publică a proiectelor înaintate individual sau în parteneriat cu furnizori

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.375 din 7 iunie 2010.

privați de servicii sociale, acreditați în condițiile legii.

Astfel, au fost aprobate următoarele programe:

- Programul: “Închiderea instituțiilor de tip vechi și înființarea de centre de recuperare, de case de tip familial și/sau apartamente” care are ca scop creșterea calității serviciilor sociale pentru copil și familie precum și creșterea numărului de case de tip familial și apartamente și reducerea numărului de instituții de tip vechi;
- Programul “Intervenție în situații de violență în familie” – care are ca scop creșterea calității serviciilor sociale pentru copil și familie precum și întărirea capacității direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului de intervenție în situații de violență în familie.

O altă măsură legislativă este *Legea nr.277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei* prin care se propune instituirea unei noi alocații, și anume a alocației pentru susținerea familiei, bazându-se pe raționalizarea alocației familiale complementare și a alocației de susținere pentru familia monoparentală, astfel încât să se asigure o mai bună asigurare a prestației și acoperire suficientă cu măsuri de asistență socială a familiilor cu copii și venituri extrem de reduse.

Obiectivul acestei legi îl constituie eliminarea discriminărilor între primii patru copii și următorii din punct de vedere al nivelului dreptului acordat familiei la nașterea copilului.

De asemenea, a fost adoptată *Legea nr.252/2010 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei pentru protecția împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale, adoptată la Lanzarote, la 25 octombrie 2007*, cu toate că prevederile acesteia se regăsesc în diferite măsuri legislative însă a fost nevoie de unele modificări și completări ale legislației din domeniu.

Astfel, prin această lege se va crea un mecanism de strângere a datelor la nivelul Direcției Generale pentru Protecția Copilului cu scopul de a observa și evalua fenomenul exploatării și a abuzului sexual asupra copiilor. În baza acestei legi, se vor lua măsuri cu privire la încurajarea și conștientizarea necesității protecției copilului în rândul personalului care lucrează direct cu copii precum și încurajarea înființării unor servicii de comunicare, de consiliere și de asistență

terapeutică și psihologică de urgență pentru victime și familiile acestora.

În **domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane** a fost adoptată *Legea nr.230/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane*² prin care s-a dezvoltat cadrul juridic pentru utilizarea tehnicilor de investigație, pentru prevenirea traficului de persoane precum și pentru protecția și asistența victimelor acestuia. Astfel, prin introducerea activității de realizare a bazelor de date privind fenomenul traficului de persoane se dorește redarea unei imagini de ansamblu asupra fenomenului traficului de persoane atât din perspectiva victimelor traficului, cât și din cea a făptuitorului și a persoanelor juridice implicate.

De asemenea, pentru îmbunătățirea accesului victimelor la serviciile de asistență și protecție, prin această măsură legislativă se propune ca instituțiile și organizațiile neguvernamentale cu atribuții în domeniu să coopereze în vederea constituirii unui Mecanism național de identificare și referire a victimelor traficului de persoane.

S-a dorit și crearea de locuințe protejate pentru a asigura victimelor traficului de persoane găzduire de tip familial în sistem protejat și asistență în vederea reintegrării sociale a acestora precum și dreptul la asistență juridică gratuită pentru aceste persoane.

Nu în ultimul rând s-a introdus perioada de reflecție și pentru cetățenii români, victime ale traficului de persoane pentru a elimina discriminarea între cetățenii străini, victime ale traficului de persoane și aceștia.

Scopul urmărit prin această lege este de a asigura o creștere a eficienței asistenței și protecției acordate victimelor traficului de persoane.

De asemenea, la nivel național, Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române a derulat o *campanie pentru prevenirea exploatării persoanelor prin munca forțată* care are în vedere faptul că în ceea ce privește consecințele acestui fenomen sunt de lungă durată și au un impact social deosebit, atât la nivel individual, cât și al mediului familial. O astfel de experiență dură, cum este cea a exploatării prin munca forțată, trăită de o persoană, poate determina producerea

² Publicată în Monitorul Oficial al României nr.812, Partea I, din 6 decembrie 2010.

unor schimbări majore în percepția proprie și a sistemului de valori, cât și percepția celorlalți membri ai societății asupra individului. Creșterea gradului de libertate a circulației cetățenilor români a dus la o creștere a vulnerabilității acestora în fața unor oferte de muncă aparent mai avantajoase, în spatele cărora se ascund rețele de trafic de persoane.

A fost adoptată și *Legea nr.221/2010 privind ratificarea Convenției privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități*, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007³. Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități reprezintă cel mai important document în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități, bazat pe principiile proclamate în Carta Națiunilor Unite prin care se recunoaște respectarea demnității inalienabile și autonomia individuală.

Printre principiile care stau la baza Convenției amintim:

- Respectarea demnității inalienabile, a autonomiei individuale, inclusiv a libertății de a face propriile alegeri și a independenței persoanelor;
- Nediscriminarea;
- Participarea deplină și efectivă precum și incluziunea în societate;
- Respectul pentru diferență și acceptarea persoanelor cu dizabilități ca parte a diversității umane și a umanității;
- Egalitatea de șanse;
- Accesibilitatea;
- Egalitatea între femei și bărbați;
- Respectul pentru capacitățile în evoluție ale copiilor cu dizabilități și respectul pentru dreptul copiilor cu dizabilități la propria identitate.

Obiectivul acesteia îl constituie promovarea, protejarea și asigurarea exercitării depline și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități și de a promova respectul pentru demnitatea lor inerentă.

România, prin ratificarea acestei convenții, se angajează să adopte toate măsurile adecvate

legislative, administrative și de altă natură pentru implementarea drepturilor recunoscute prin convenția sus-menționată, prin modificarea sau abrogarea legislației existente care conține elemente de discriminare în acest sens, prin informarea persoanelor cu dizabilități cu privire la dispozițiile de suport pentru mobilitate, dispozitivele și tehnologiile asistive și, nu în ultimul rând, să acționeze pe plan internațional pentru a asigura exercitarea deplină a acestor drepturi.

Tot în anul 2010 s-a urmărit deschiderea **Centrului de Integrare Profesională a Persoanelor cu Dizabilități (C.I.P.P.D.)**, componentă a unui proiect european – “Crearea și implementarea modelului integrat de evaluare, formare profesională și angajare pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități din România”, moment ce marchează apariția primului centru de evaluare complex a persoanelor cu dizabilități din România, centru inspirat după modelul implementat cu succes de Austria.

Obiectivul centrului este de a implementa un model de reabilitare ocupațională și integrare socială a persoanelor cu dizabilități prin adaptarea programelor de formare vocațională la particularitățile de învățare ale persoanelor cu dizabilități, dezvoltarea serviciilor de suport alternativ, consiliere și suport oferit angajatorilor pentru a include pe piața muncii persoane cu dizabilități.

Referitor la **dreptul de azil**, recent a fost adoptată *Legea nr.280/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.122/2006 privind azilul în România* prin care se introduc prevederi specifice referitoare la eliberarea și/sau prelungirea valabilității documentelor temporare pentru solicitanții de azil care nu dispun de mijloace financiare.

În domeniul justiției, în luna februarie 2010, Curtea de la Strasbourg a decis *aplicarea procedurii hotărârii pilot în două dintre cazurile aflate pe rol*, referitoare la imobilele naționalizate confiscate de regimul comunist în România.

C.E.D.O. a mai pronunțat hotărâri pilot numai în cazul Poloniei, referitor la încălcări ce au la bază legislația proprietății, în cazul României motivând că peste 1.000 de cazuri referitoare la problema proprietăților naționalizate își așteaptă rezolvarea.

S-a precizat de asemenea că, în ciuda numărului mare de hotărâri în care Curtea a atras atenția asupra lipsei de eficiență a mecanismului de acordare a compensațiilor pentru imobilele naționalizate,

³ Publicată în Monitorul Oficial al României nr.792, Partea I, din 26 noiembrie 2010.

nu s-au făcut progrese semnificative în ce privește îmbunătățirea legislației motiv pentru care, a decis aplicarea procedurii hotărârilor pilot în două dintre cazurile aflate pe rolul acesteia: *Atanasiu și Poenaru împotriva României și Solon împotriva României*.

În cazul *Atanasiu și Poenaru contra României*, acuzațiile se referă în principal la imposibilitatea accesului la un tribunal pentru a revendica un apartament naționalizat și întârzierea autorităților administrative în luarea unei decizii referitoare la cererea de restituire.

În cauza *Solon contra României*, autoritățile sunt acuzate pentru imposibilitatea obținerii de către reclamant a despăgubirilor la care avea dreptul conform Legii nr.10/2001 pentru un teren naționalizat și utilizat de Universitatea din Craiova.

De asemenea, s-a indicat ca fiind o măsură eficientă modificarea mecanismului de retrocedare actual, cu privire la care Curtea a constatat anumite puncte slabe și implementarea unor proceduri simplificate și eficiente, bazate pe măsuri legislative coerente și previzibile, care să poată păstra un just echilibru între diferitele interese aflate în joc.

În prezent, se dorește modificarea Legii nr.10/2001, în acest sens înființând un Grup de lucru ce are ca obiectiv analizarea cauzelor care îngreunează sau uneori chiar blochează procesul de restituire a proprietăților și de acordare a despăgubirilor. Modificările pe care le are în vedere acest grup de lucru se referă la recomandările C.E.D.O. de îmbunătățire a procesului de restituire a proprietăților și de acordare a despăgubirilor precum și la accelerarea procesului de despăgubire, inclusiv prin instituirea unor termene pentru fiecare etapă de soluționare a notificărilor și sancțiuni pentru nerespectarea acestora.

În cazul în care statul român nu ia măsuri eficiente pentru rezolvarea problemei restituirilor se poate alege cu sancțiuni care pot merge până la excluderea din Consiliul Europei.

Temeiul juridic al hotărârii pilot este art.46 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, potrivit căruia statele semnatare sunt obligate să execute hotărârile CEDO, iar Comitetul de Miniștri are rolul de a supraveghea executarea acestor hotărâri. Potrivit Rezoluției (2004)3, din 12 mai 2004, privind hotărârile referitoare la probleme structurale fundamentale, Consiliul de

Miniștri a abilitat CEDO ca, atunci când constată o încălcare a convenției, să identifice în hotărârile sale problema structurală fundamentală și sursa acestei probleme, în special atunci când aceasta ar determina numeroase alte cereri, astfel încât să ajute statele la găsirea unor soluții.

În domeniul justiției, a fost adoptată și *Hotărârea Guvernului nr.1113/2010 de modificare a Regulamentului de aplicare a Legii nr.275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1897/2006*.

Prin prevederile acestei hotărâri ce se aduce nou este:

- externalizarea unor servicii de către Administrația Națională a Penitenciarelor;
- asigurarea dreptului la informare pentru persoanele private de libertate, prin obligativitatea existenței unui exemplar al regulamentului de ordine interioară în fiecare cameră de deținere;
- asigurarea a minim două zile consecutive de repaus săptămânal, pentru persoanele private de libertate care muncesc;
- asigurarea a minim un medic de medicină generală sau medic de familie la nivelul fiecărui sector medical al locului de deținere.

De asemenea, în scopul asigurării și protejării dreptului constituțional la corespondență s-a prevăzut ca suportarea cheltuielilor de către administrația locului de deținere să se realizeze în cazul în care persoanele private de libertate nu dispun de mijloace bănești necesare.

Oarecum corelat domeniului justiției, a fost adoptată și *Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate*, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative prin care se prevăd măsuri legislative ce vizează, pe de o parte, o mai mare claritate și conciziune în reglementarea obligațiilor de integritate și transparență în exercitarea demnităților și funcțiilor publice, precum și o altă abordare a mecanismului de depunere a declarațiilor de patrimoniu sau interese și a procedurilor derulate în cadrul Agenției, cu păstrarea cerinței proporționalității între reflectarea unor garanții de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale și nece-

sitatea unei proceduri eficiente de asigurare a integrității și transparenței în exercitarea funcțiilor demnităților publice.

Adoptarea acestei legi are un impact important asupra reglementărilor mecanismului de consolidare a integrității în exercitarea funcțiilor și demnităților publice și contribuie la promovarea unei economii sănătoase și a unui climat de încredere a societății în mecanismele care o gestionează.

Referitor la **problema cetățeniei** s-a născut *Legea nr.112/2010⁴ privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.5/2010 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Cetățenie* care vine în completarea Legii-cadru în materie de cetățenie, Legea nr.21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Această lege a apărut ca urmare a procesului continuu de perfecționare a procedurii de acordare și redobândire a cetățeniei române.

Se prevede înființarea Autorității Naționale pentru Cetățenie cu competență atât cu privire la aplicarea procedurii de acordare, redobândire și încetare a calității de cetățean român cât și pe probleme de consiliere a cetățenilor în materie de cetățenie. Toate acestea sunt cu scopul de a fi mai aproape de cetățeni și de a veni în sprijinul acestora prin oferirea unor servicii de consiliere.

În ceea ce privește **protejarea și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**, trebuie să precizez că România încearcă să asigure toate măsurile necesare pentru a oferi acestei categorii de persoane o autonomie și o integrare socială și profesională corespunzătoare în viața societății românești, atât prin acceptarea acestor persoane în diferite locuri de muncă cât și prin acordarea unor facilități diverse.

A fost adoptată, de asemenea, *Hotărârea Guvernului nr.89/2010 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.268/2007.*

Normele metodologice sunt necesare în vederea clarificării prevederilor cuprinse în *Legea nr.207/2009 pentru aprobarea O.U.G. nr.86/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr.448/2006*

privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, pentru a preîntâmpina posibilitatea de interpretare multiplă și pentru a elimina arbitrariul în aplicarea și respectarea drepturilor persoanelor cu handicap.

Astfel, prezentele norme metodologice asigură cadrul necesar aplicării integrate și unitare a prevederilor ordonanței de urgență, reglementând, în principal următoarele:

- Procedura pe care trebuie să o urmeze persoana cu handicap grav sau accentuat, familia sau persoana care are în îngrijire cel puțin un copil cu handicap, în condițiile în care dorește să-și achiziționeze un autovehicul sau să-și adapteze locuința conform nevoilor individuale de acces, prin credit a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul Direcției Generale pentru Protecția Persoanelor cu Handicap, în baza unui contract privind angajamentul de plată a dobânzii pentru achiziționarea unui singur autovehicul și pentru adaptarea unei locuințe conform nevoilor individuale de acces, cu condiția plății la scadență a ratelor creditului, dar și cu condiția ca valoarea creditului să nu depășească 10.000 de euro, iar returnarea creditului să nu depășească 10 ani. În cazul achiziționării de autovehicule adaptate special pentru transportul persoanelor cu handicap netransferabile, dependente de scaunul cu roțile, valoarea creditului nu poate depăși 20.000 de euro, perioada de rambursare fiind de 15 ani;
- Completarea modalității de decontare dintre autoritățile administrației publice locale în cazul în care nevoile individuale ale persoanei cu handicap nu pot fi asigurate într-un centru rezidențial aflat în județul de domiciliu al acesteia;
- Completarea capitolului prestații sociale cu un articol care să reglementeze situația plății prestațiilor sociale rămase neîncasate de către persoana cu handicap decedată, reprezentând indemnizația și/sau bugetul personal complementar pe luna în care a avut loc decesul, și, după caz, prestațiile sociale cuvenite și neachitate până la decesul acesteia.

O altă măsură legislativă este *Hotărârea Guvernului nr.597/2010 pentru modificarea*

⁴ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, în data de 17 iunie 2010.

Hotărârii Guvernului nr.628/2009 privind unele măsuri de implementare a activităților prevăzute în programul de interes național în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu handicap „Restructurarea instituțiilor de tip vechi destinate persoanelor adulte cu handicap și crearea de servicii alternative de tip rezidențial”.

Programul de interes național în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu handicap „Restructurarea instituțiilor de tip vechi destinate persoanelor adulte cu handicap și crearea de servicii alternative de tip rezidențial” este un proiect multianual și a fost promovat ca urmare a necesității implementării standardelor specifice de calitate în instituțiile rezidențiale pentru persoanele adulte cu handicap, în vederea îmbunătățirii calității serviciilor sociale oferite acestora și, implicit, a calității vieții beneficiarilor.

În vederea îmbunătățirii calității vieții persoanelor cu handicap beneficiare ale serviciilor sociale rezidențiale înființate în urma implementării programului de interes național menționat, se urmărește posibilitatea finalizării lucrărilor aferente realizării programului de interes național în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu handicap Restructurarea instituțiilor de tip vechi destinate persoanelor adulte cu handicap și crearea de servicii alternative de tip rezidențial, până la data de 31 decembrie 2010.

De asemenea, în vederea **respectării dreptului la sănătate** a fost aprobată și *Legea privind calitatea aerului înconjurător*, care aliniază România la standardele europene din acest punct de vedere și transpune Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat.

Prin această lege se creează cadrul legal pentru reglementarea măsurilor destinate menținerii și îmbunătățirii calității aerului, pe baza obiectivelor pentru calitatea aerului, asigurând alinierea legislației naționale la standardele europene în domeniu și îndeplinirea obligațiilor României ca stat membru al Uniunii Europene. Obiectivul acesteia îl constituie protejarea sănătății umane și mediului ca întreg prin reglementarea măsurilor destinate îmbunătățirii calității aerului sau menținerii acesteia acolo unde este corespunzătoare obiectivelor pentru calitatea aerului. Sunt prevăzute măsuri la nivel național privind definirea și stabilirea obiectivelor pentru calitatea

aerului destinate să evite și să prevină producerea unor evenimente dăunătoare și să reducă efectele acestora asupra sănătății umane și a mediului, dar și evaluarea calității aerului pe întreg teritoriul țării, pe baza unor metode și criterii comune, stabilite la nivel european.

În ceea ce privește **imigrația**, *Hotărârea Guvernului nr.664/2010 privind aprobarea Planului de acțiune pe anul 2010 pentru implementarea Strategiei naționale privind imigrația pentru perioada 2007-2010, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1122/2007* are ca scop gestionarea eficientă a fenomenului migraționist la nivel național și pentru aplicarea unor politici coerente în materie – în consens cu politicile adoptate de statele membre U.E. Prin H.G. nr.1122/2007 a fost aprobată *Strategia națională privind imigrația pentru perioada 2007–2010*, denumită în continuare *Strategia națională*, document ce stabilește liniile de acțiune ale Guvernului României în ceea ce privește imigrația controlată, prevenirea și combaterea imigrației ilegale, azilul și integrarea socială a străinilor.

Statutul pe care l-a dobândit România la data aderării la Uniunea Europeană și dezvoltarea economică preconizată a țării noastre în perioada post-aderare vor influența cu siguranță fluxurile migratorii existente și vor transforma treptat România într-o destinație preferată de migranți.

Acest fapt impune întreprinderea tuturor măsurilor necesare pentru gestionarea eficientă a fenomenului migraționist, respectiv maximizarea efectelor pozitive și limitarea celor negative în beneficiul țării noastre și al propriilor cetățeni.

Tot aici, trebuie amintită și adoptarea *Legii nr.206/2010 pentru modificarea Legii nr.248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate*, lege ce reglementează dreptul la liberă circulație a persoanelor, având în vedere că libera circulație a persoanelor este unul dintre drepturile fundamentale recunoscute cetățenilor state membre ale Uniunii Europene și este strâns legat de noțiunea de cetățenie europeană.

La nivelul Uniunii Europene art.27 din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European prevede că “statele membre pot restrânge libertatea de circulație și de ședere a cetățenilor Uniunii și a membrilor lor de familie, indiferent de cetățenie, pentru motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică”. În cazul

oricăruia dintre motivele menționate mai sus, Legea nr.248/2005 prevedea și un regim sancționator ce conținea măsuri privind limitarea exercitării dreptului la liberă circulație în străinătate a cetățenilor români care au fost returnați în baza unui acord de readmisie, care se regăsesc la art.38 lit.a).

Datorită faptului că nu mai sunt de actualitate și trebuie revizuite, prin această lege se propune abrogarea art.38 lit.a) și a celorlalte dispoziții cuprinse în Legea nr.248/2005 referitoare la restrângerea exercitării dreptului la liberă circulație în străinătate pentru cetățenii români returnați în baza acordurilor de readmisie și la suspendarea acestui drept ca urmare a nerespectării măsurilor de restrângere.

În ceea ce privește **regimul străinilor în România**, a apărut *Legea nr.115/2010 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România*⁵ întrucât România, în calitatea sa de stat membru al Uniunii Europene trebuie să întreprindă o serie de măsuri în scopul alinierii legislației naționale la acquis-ul din domeniul migrației, ceea ce implică și aplicarea Regulamentului CE nr.1931/2006 al Parlamentului European și al Consiliului. Ce aduce nou acest act normativ se referă la organele competente să acorde permisul de mic trafic de frontieră, termenele de eliberare a acestora, regimul permisului de mic trafic de frontieră, cazurile de anulare și revocare a permiselor și autoritățile abilitate să dispună aceste măsuri, modalități de comunicare și contestare a acestora, stabilirea contravențiilor și a sancțiunilor ce vor fi aplicate celor care nu respectă regimul micului trafic de frontieră.

În **domeniul administrației publice**, o reglementare foarte importantă este *Legea nr.242/2010 pentru completarea Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică*⁶ prin care se dorește extinderea ariei de aplicare a dispozițiilor legii inițiale și asupra documentelor de politici publice elaborate de autoritățile publice centrale, îmbunătățirea procesului de consultare prin instituirea obligației pentru autoritățile admi-

nistrației publice de a argumenta în scris nepreluarea recomandărilor formulate și înaintate în scris de cetățeni și asociațiile legal constituite ale acestora.

Prin aceasta s-a urmărit creșterea gradului de implicare a cetățenilor și a organizațiilor societății civile în luarea deciziilor iar obligarea autorităților administrației publice de a justifica în scris nepreluarea recomandărilor primite în cadrul procesului de consultare contribuie la facilitarea comunicării între cetățean și administrație, la creșterea responsabilizării administrației, precum și la întărirea democrației participative.

O altă adoptare importantă și interesantă în același timp referitoare la **protecția cetățeanului**, o constituie *Legea Poliției Locale nr.155/2010*⁷, prin care, așa cum denotă și titlul, se prevede constituirea Poliției Locale ca un compartiment funcțional în aparatul de specialitate al primarului sau ca instituție publică de interes local cu personalitate juridică.

Constituirea Poliției Locale va avea un efect direct asupra gradului de asigurare a ordinii și liniștii publice iar activitatea acesteia vine în sprijinul cetățeanului și soluționării unor probleme la nivel local.

Evoluția legislației Uniunii Europene în 2010 cu privire la drepturile omului

Comisia Europeană a lansat, în vara anului 2010, **portalul e-justiție** pentru a facilita accesul cetățenilor la informații privind soluționarea problemelor de natură juridică în străinătate. Acesta reprezintă un ghișeu electronic unic privind accesul la justiție în întreaga Uniune Europeană oferă răspunsuri rapide la întrebările cu caracter juridic ale cetățenilor, având un conținut de peste 12.000 de pagini.

Uniunea Europeană a luat măsuri și în ceea ce privește **garantarea accesului la traducere și interpretare în cadrul procedurilor penale**. Prin adoptarea acestor măsuri oamenii își vor putea exercita dreptul la un proces echitabil oriunde în Uniune, atunci când aceștia nu pot înțelege limba de procedură. Statele membre sunt obligate să furnizeze aceste servicii și, de asemenea, să le ofere gratuit.

⁵ Publicată în Monitorul Oficial al României nr.429, Partea I, din 25 iunie 2010.

⁶ Publicată în Monitorul Oficial al României nr.828, Partea I, din 10 decembrie 2010.

⁷ Publicată în Monitorul Oficial al României nr.488, Partea I, din 15 iulie 2010.

Din prevederile directivei europene 2010/64/UE a Parlamentului european și a Consiliului din 20 octombrie 2010 privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale amintim:

- *dreptul la interpretare* prin care statele membre se asigură că persoanelor suspectate sau acuzate, care nu vorbesc sau nu înțeleg limba în care se desfășoară procedura penală respectivă, li se oferă, fără întârziere, servicii de interpretare în cadrul procedurilor penale desfășurate în fața autorităților de urmărire penală și a celor judiciare, inclusiv în cadrul interogatoriilor efectuate de poliție, în cadrul tuturor audierilor în fața instanței și în cadrul oricăror audieri intermediare necesare
- *dreptul la traducerea documentelor esențiale* prin care statele membre se asigură că persoanelor suspectate sau acuzate, care nu înțeleg limba în care se desfășoară procedurile penale respective, li se furnizează într-un interval rezonabil de timp traducerea scrisă a tuturor documentelor esențiale pentru a se garanta faptul că respectivele persoane pot să își exercite dreptul la apărare și pentru a garanta caracterul echitabil al procedurilor.
- *consemnarea în registre* prin care statele membre se asigură că, atunci când autoritățile de urmărire penală sau cele judiciare interoghează sau audiază o persoană suspectată sau acuzată cu ajutorul unui interpret atunci când se pune la dispoziție, în prezența unei astfel de autorități, o traducere orală sau un rezumat oral al documentelor esențiale sau atunci când o persoană a renunțat la dreptul său la traducere, se consemnează faptul că s-au produs aceste evenimente, în conformitate cu procedura de ținere a evidențelor prevăzută de legislația statului membru respectiv.
- *Calitatea interpretării și a traducerii* prin care statele membre iau măsuri concrete pentru a garanta faptul că interpretarea și traducerea furnizate îndeplinesc standardele de calitate prevăzute. În vederea promovării caracterului adecvat al interpretării și traducerii, precum și a accesului eficient la acestea, statele membre depun eforturile necesare pentru crearea unui registru sau a

mai multor registre cuprinzând traducătorii și interpreții independenți care sunt calificați corespunzător. După crearea registrului sau a registrelor, acestea se pun, după caz, la dispoziția avocaților și a autorităților competente.

- *Formarea* prin care statele membre cer persoanelor responsabile de formarea judecătorilor, a procurorilor și a personalului judiciar implicat în proceduri penale să acorde o atenție deosebită particularităților comunicării cu ajutorul unui interpret, astfel încât să asigure o comunicare eficientă și eficace.
- *Menținerea nivelului de protecție.* Trebuie precizat că nicio dispoziție a prezentei directive nu se interpretează ca o limitare și nici ca o derogare de la oricare dintre drepturile sau garanțiile procedurale care sunt asigurate în temeiul Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în temeiul Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în temeiul altor dispoziții relevante de drept internațional sau al legislației oricărui stat membru, care asigură un nivel mai ridicat de protecție.

În **domeniul sănătății**, este știut faptul că un mare număr de cetățeni europeni apelează la servicii de sănătate în alt stat membru al Uniunii Europene, motiv pentru care se dorește emiterea unei directive europene, aceasta fiind în fază de proiect, Parlamentul European dorind să asigure facilitarea și reglementarea mobilității pacienților și respectarea dreptului acestora la serviciile de sănătate transfrontaliere.

Până în prezent, au existat numeroase dificultăți în rambursarea sumelor de bani către celălalt stat, motiv pentru care și Curtea Europeană de Justiție a fost sesizată în acest sens. Rolul acestei directive este să permită mobilitatea pacienților.

Mobilitatea face parte din drepturile fundamentale ale cetățenilor europeni, motiv pentru care este de dorit să existe o ofertă mai mare de sănătate publică pentru pacienți, de altfel foarte utilă în regiunile transfrontaliere.

Prin această directivă, pacienții vor avea de ales în ceea ce privește locul unde vor fi îngrijiți și posibilitatea de a avea cele mai bune îngrijiri posibile. De asemenea vor exista centre de contact

naționale pentru accesarea informațiilor despre serviciile de sănătate din alte țări.

Se consideră că pentru evitarea oricărei discriminări împotriva cetățenilor cu venituri reduse, statul membru de origine trebuie să plătească direct spitalului sau statului membru care a efectuat tratamentul (plată în avans), fără ca cetățeanul să fie obligat să plătească.

În ceea ce privește **drepturile persoanelor cu handicap**, putem spune că, în continuare, Comisia Europeană este preocupată de această problemă, în acest sens adoptând *Strategia Europeană pentru persoanele cu handicap pentru perioada 2009-2020*. Practic, această strategie caută și oferă soluții prin care Uniunea și guvernele naționale asigură persoanele cu handicap de drepturile lor. Se are în vedere recunoașterea reciprocă a cardurilor pentru persoanele cu handicap și promovarea standardizării până la utilizarea mai precisă a normelor privind achizițiile publice și ajutoarele de stat.

Obiectivul Comisiei este acela de a elimina, până în 2020, a tuturor obstacolelor din Europa pentru persoanele cu handicap.

Strategia reînnoiește angajamentul Uniunii Europene de a îmbunătăți situația europenilor cu handicap, prin completarea și sprijinirea acțiunilor statelor membre, care sunt principalele responsabile de politicile privind persoanele cu handicap. Se pune accentul pe acordarea de mijloace ca persoanele cu handicap să se poată bucura de drepturile lor în condiții de egalitate cu ceilalți, cum ar fi: inițiativa privind accesibilitatea și analizarea modalităților de a utiliza standardizarea și normele privind achizițiile publice sau ajutoarele de stat pentru a asigura accesibilitatea tuturor bunurilor și serviciilor pentru persoanele cu handicap, asigurarea faptului ca persoanele cu handicap și familiile acestora își exercită drepturile de cetățeni ai Uniunii Europene în condiții de egalitate, prin recunoașterea reciprocă a cardurilor pentru persoanele cu handicap și a drepturilor care decurg din acestea, consolidarea cooperării între statele membre și societatea civilă.

De asemenea, Uniunea Europeană a adoptat măsuri cu privire la introducerea de **noi drepturi pentru pasageri**.

Astfel, călătorii care utilizează trenurile și feriboturile în U.E. obțin garanții privind infor-

marea, asistența și despăgubirea pentru întârzieri, așa cum este deja cazul pentru pasagerii aerieni. U.E. a consolidat drepturile pasagerilor prin introducerea unor noi reguli privind călătoriile cu trenuri și nave.

Pasagerii au dreptul la informare și astfel pot solicita informațiile necesare companiei de transport cu care urmează să călătorească iar pasagerii cu handicap și cei cu mobilitate redusă au dreptul la condiții speciale.

Noile drepturi includ compensații pentru anularea sau amânarea călătoriilor – cu excepția cazului în care este cauzată de împrejurări excepționale asupra cărora compania de transport nu are niciun control.

În luna octombrie 2010, Comisia Europeană a adoptat o **Strategie care să asigure respectarea și punerea efectivă în aplicare a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene**. Prin această strategie, Comisia va verifica dacă toate actele legislative ale Uniunii Europene respectă prevederile din Cartă, începând cu etapa de pregătire până la adoptarea proiectelor de acte legislative de către Parlamentul European și Consiliu.

Comisia enumeră măsurile pe care le poate lua pentru ca bilanțul Uniunii în ceea ce privește drepturile fundamentale să fie exemplar, și anume:

- Garantarea respectării drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană;
- Viitoarele propuneri de legislație ale Uniunii trebuie să respecte dispozițiile Cartei.
- Comisia va colabora cu colegiatorii pentru a se asigura că legea Uniunii Europene este în conformitate cu dispozițiile Cartei, prin realizarea unui dialog interinstituțional în vederea determinării metodelor de abordare a modificărilor care ridică probleme de compatibilitate cu drepturile fundamentale.
- Folosirea tuturor instrumentelor disponibile, inclusiv a procedurii de sancționare a nerespectării obligațiilor care decurg din calitatea de stat membru, pentru a asigura respectarea dispozițiilor Cartei în punerea în aplicare a dreptului U.E. de către statele membre.
- O mai bună informare a cetățenilor.
- Prin oferirea de explicații cu privire la cazurile în care Comisia poate sau nu să intervină în cazurile de plângeri privind drepturile

fundamentale, atunci când acestea nu intră în sfera de competență a U.E. Prin Cartă nu se stabilește o competență generală a Comisiei cu privire la modul de a interveni în domeniul drepturilor fundamentale, însă aceasta poate interveni doar dacă este vorba de dreptul U.E. întrucât statele membre au propriul lor sistem de asigurare a protecției drepturilor fundamentale prin constituțiile naționale și prin activitatea instanțelor iar Carta nu le înlocuiește.

- Prin monitorizarea progreselor care se va realiza prin publicarea unui raport anual cu privire la aplicarea cartei.

Comisia Europeană a lansat, în decursul lunii octombrie 2010, **primul Raport privind Cetățenia Uniunii Europene**, raport în care sunt propuse o serie de măsuri menite să facă mai ușoară viața europenilor atunci când își exercită drepturile, fie că doresc să se căsătorească, fie că își cumpără o casă sau o mașină într-o altă țară a Uniunii. Sunt propuse o serie de măsuri pentru ușurarea vieții cetățenilor, măsuri pe care intenționează să le ia în următorii trei ani.

Astfel, Comisia propune facilitarea accesului la serviciile medicale transfrontaliere și pune în aplicare acțiuni pilot pentru implementarea pe scară largă a serviciilor de telemedicină până în 2020.

La finele acestui an, Comisia Europeană a lansat o nouă **Strategie privind egalitatea de șanse pentru perioada 2011-2014**, strategie care se bazează pe trei principii majore și anume: atragerea, dezvoltarea și păstrarea unei forțe de muncă echilibrate, promovarea unui mediu de lucru mai flexibil, asigurarea asumării strategiei la cel mai înalt nivel.

Strategia stabilește obiective multianuale până în 2014 când, se dorește ca 25% din funcțiile de conducere de nivel superior ar trebui ocupate de femei (față de 21% în momentul de față), 30% din personalul de conducere de nivel mediu ar trebui să fie femei (față de 23% în prezent), 50% din posturile personalului de conducere de nivel mediu care se pensionează urmând a fi ocupate de femei. De asemenea, până în 2014, 43% din posturile de administrator, fără funcții de conducere, ar trebui ocupate de femei. Conform Strategiei se vor utiliza în mai mare măsură metodele de

muncă flexibile precum programul de muncă flexibil, munca la distanță și cu fracțiune de normă.

De asemenea, Comisia Europeană susține incluziunea socială a romilor, prin invitația adresată statelor membre să folosească fonduri europene pentru integrarea socială și economică a romilor. Raportul arată că asigurarea accesului la locuri de muncă și educație nesegregată, precum și la locuințe și servicii medicale reprezintă un element vital pentru integrarea socială a acestor comunități. Se consideră că eforturile de integrare a romilor trebuie să cuprindă întregul ciclu de viață, începând de la grădiniță, continuând cu educație integrată pentru copii, locuri de muncă pentru adulți și îngrijirea bătrânilor. Astfel, s-a constatat că romii nu au nevoie de o piață separată a forței de muncă, nu au nevoie de școli care continuă segregarea copiilor romi ci, au nevoie de acceptarea romilor în condiții de egalitate, integrarea lor în societate iar Fondul Social European reprezintă un instrument puternic de susținere.

Consiliul Europei a adoptat “Declarația de la Strasbourg” pentru integrarea romilor în Europa prin care se dorește o participare activă a romilor în vederea inserției lor sociale, reprezentată de accesul la educație, la sănătate și la locuințe.

La sfârșitul anului 2010, Parlamentul European a adoptat o **Rezoluție referitoare la situația drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană (2009) – punerea efectivă în aplicare după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona**.

Prin această nouă Rezoluție, Parlamentul European subliniază faptul că protejarea și promovarea eficientă a drepturilor omului și a libertăților fundamentale reprezintă esența democrației și a statului de drept în Uniunea Europeană, evidențiază rolul pe care autoritățile regionale și locale îl pot avea în punerea concretă în practică și promovarea acestor drepturi și invită pe toți cei direct interesați să elaboreze o politică internă care să ofere mecanisme eficiente de responsabilizare, atât la nivel național, cât și la nivelul Uniunii Europene. cu scopul de a combate încălcările drepturilor omului;

Intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona a schimbat în mod fundamental configurația juridică a Uniunii Europene, aceasta căpătând în tot mai mare măsură statutul unei comunități de valori și principii comune iar protejarea dreptu-

rilor fundamentale este consolidată printr-o varietate de mecanisme, inclusiv Carta, ce are aceeași valoare juridică precum tratatele și reprezintă codificarea modernă a drepturilor fundamentale, oferind un bun echilibru între drepturi și solidaritate și cuprinzând drepturi civile, politice, economice, culturale și sociale, precum și drepturi „de a treia generație” (de exemplu, drepturile la buna administrare, libertatea de informare, accesul la un mediu sănătos și la protecția consumatorilor). De altfel, respectul față de valorile fundamentale ale Uniunii și protecția și promovarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale constituie o abordare comună în ceea ce privește relațiile Uniunii cu țările terțe, motiv pentru care este nevoie să se asigure efectivitatea clauzelor privind drepturile omului din acordurile internaționale și să se țină seama de principiile Cartei la încheierea de acorduri cu alte state în vederea menținerii coerenței între politica internă și cea externă privind drepturile omului.

Tot prin această rezoluție, Parlamentul European susține că aderarea Uniunii Europene la C.E.D.O. va asigura nivelul minim de protecție a drepturilor omului și libertăților fundamentale în Europa și va oferi un mecanism suplimentar pentru exercitarea drepturilor omului, și anume posibilitatea de a depune o plângere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în legătură cu o încălcare a drepturilor omului derivată dintr-o acțiune a unei instituții U.E. sau a unui stat membru privind punerea în aplicare a legislației U.E. și care se înscrie în domeniul de aplicare al C.E.D.O.

Totodată consideră benefice, noile obligații create prin Tratatul de la Lisabona, obligații care vizează combaterea excluziunii sociale și a discriminării și promovarea justiției și protecției sociale, a egalității dintre bărbați și femei, a respectului pentru viața privată și de familie, a solidarității între generații și a protecției drepturilor copilului, precum și elaborarea unei politici comune în materie de azil și imigrare și combaterea traficului cu persoane, precum și referirea explicită la persoanele aparținând minorităților, ce reflectă o altă valoare fundamentală a Uniunii.

Tot benefic consideră și faptul că Uniunea a căpătat personalitate juridică, fapt ce îi permite să adere la tratate internaționale, îmbunătățirea protecției judiciare prin extinderea jurisdicției C.J.

la domenii cu o relevanță evidentă pentru protecția drepturilor fundamentale, cum ar fi cooperarea polițienească și judiciară în domeniul dreptului penal, rolul consolidat al Parlamentului European și al parlamentelor naționale în procesul decizional la nivel european, în special în evaluarea și implementarea politicilor UE în cadrul spațiului european de libertate, securitate și justiție, precum și rolul mai important al cetățenilor europeni, investiți acum cu puterea de a iniția legislație UE prin intermediul Inițiativei cetățenilor europeni și obligația de a menține un dialog deschis, transparent și periodic cu asociațiile reprezentative și cu societatea civilă [articolul 11 alineatul (2) din TUE].

Prin această Rezoluție, Parlamentul European invită Comisia să desemneze 2013 drept Anul european al cetățeniei cu scopul de a oferi un impuls dezbaterii privind cetățenia europeană și să informeze cetățenii U.E. cu privire la drepturile lor, în special noile drepturi care rezultă din intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona.

De asemenea, Parlamentul dorește să se realizeze o evaluare a impactului tuturor noilor propuneri legislative, din perspectiva drepturilor fundamentale, să se supravegheze procesul legislativ, pentru conformitatea cu textul Cartei și să se asigure că cetățenii U.E. sunt informați în mod corespunzător cu privire la configurația noilor drepturi fundamentale.

Parlamentul European consideră că ar trebui să consolideze evaluarea impactului autonom asupra drepturilor fundamentale în ceea ce privește propunerile legislative și amendamentele examinate în cursul procesului legislativ. Consideră că acțiunea U.E. nu ar trebui doar să abordeze încălcări ale drepturilor fundamentale după ce acestea au avut loc, ci ar trebui să încerce, de asemenea, să le prevină prin mecanisme pentru detectarea timpurie a potențialelor încălcări ale drepturilor fundamentale în U.E. și în statele sale membre.

Parlamentul European este de părere că instituțiile U.E. și statele membre ar trebui să își dubleze eforturile cu scopul de a informa și spori în mod corespunzător gradul de conștientizare al publicului, deoarece drepturile fundamentale pot fi protejate într-un mod mai eficient dacă cetățenii

înșiși sunt conștienți de drepturile pe care le au și de mecanismele disponibile pentru a-i proteja.

Tot în luna decembrie a anului 2010, Parlamentul European și Consiliul de Miniștri s-au pus de acord privind **procedura inițiativei cetățenilor**, ca nouă formă de participare publică în funcționarea Uniunii Europene introdusă prin Tratatul de la Lisabona. Astfel, ca și condiții ce trebuie îndeplinite este nevoie de sprijinul a cel puțin un milion de cetățeni din cel puțin un sfert dintre statele membre iar numărul minim necesar de semnături pentru aceste state membre va fi calculat prin înmulțirea numărului de membri ai Parlamentului European din țara respectivă cu un factor de 750 iar inițiativa va fi înregistrată într-un registru online pus la dispoziție de către Comisie.

Consiliul a solicitat ca inițiativa cetățenilor europeni să se aplice numai la un an de la publicarea sa în Jurnalul Oficial, ceea ce înseamnă că primele inițiative vor putea fi prezentate la începutul anului 2012.

În aceeași lună, **Comisia Europeană a lansat „Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale”** prin care se stabilesc modalitățile de sprijinire a statelor membre în trecerea la o viteză superioară a combaterii excluziunii sociale.

Astfel, țările trebuie să își stabilească propriile obiective naționale ambițioase și să raporteze progresele înregistrate în fiecare an iar Comisia le va susține prin mobilizarea unor politici precum protecția socială, ocuparea forței de muncă și educația, a finanțării U.E.

Platforma europeană împotriva sărăciei și excluziunii sociale stabilește acțiuni de stimulare a activității la toate nivelurile pentru a se atinge obiectivul principal al U.E. de reducere a sărăciei.

Printre acțiunile esențiale ale platformei amintim: promovarea inovării în politica socială, utilizarea la maximum a tuturor fondurilor U.E., mai ales a Fondului social european, pentru sprijinirea obiectivelor de incluziune socială și propunerea ca politica socială să devină o prioritate pentru viitoarele finanțări ale U.E, eficientizarea și

îmbunătățirea reactivității protecției sociale și serviciilor la noile necesități sociale.

Cât despre anul 2011, Comisia Europeană a adoptat deja un plan de priorități strategice, obiectivul declarat fiind acela de a accelera depășirea crizei. De asemenea, reforma pieței unice, diverse reglementări pentru sectorul financiar, negocieri bugetare și încurajarea unei economii sociale de piață reprezintă principalele obiective incluse pe agenda pentru anul 2011.

De asemenea, Comisia Europeană și-a propus elaborarea unui mecanism de gestionare a crizelor din domeniul bancar și instituirea unui cadru protector pentru consumatorii de servicii ale branșei.

Cât privește cetățeanul și justiția, se dorește consolidarea drepturilor consumatorilor, un cadru de referință comun pentru dreptul contractual, actualizarea legislației referitoare la protecția civilă, un program pentru înregistrarea călătorilor dar și o structură nouă de gestionare a Oficiului antifraudă al Uniunii (O.L.A.F.). Se dorește și continuarea îmbunătățirii asistenței pentru dezvoltare oferite de Uniunea Europeană pentru a răspunde nevoilor celor mai nevoiași.

În ceea ce privește situația muncitorilor Comisia dorește realizarea unui nou sistem electronic de schimb de informații între autoritățile naționale, în așa fel încât să fie mai simplu și mai rapid pentru cetățenii care lucrează în altă țară europeană să își transfere drepturile de siguranță socială. Prin aceste măsuri viitoare, Comisia își propune să respecte în continuare dreptul la libera circulație, pentru ca cetățenii să poată beneficia cu adevărat de un spațiu european al libertății, securității și justiției.

Prin toate aceste măsuri legislative, România demonstrează un permanent interes acordat drepturilor și libertăților omului, precum și politici de protejare și promovare a acestora, întrucât țara noastră a intrat în acțiunea comună a tuturor statelor membre ale U.E. și nu numai, aceea de a crea o societate democratică, în interiorul căreia drepturile și libertățile fundamentale ale omului să constituie o realitate.